

Brev til redaktøren

Innlegg på inntil 400 ord, eventuelt knyttet til tidligere publisert stoff, sendes tidsskriftet@legeföreningen.no
Redaksjonen forbeholder seg retten til å foreta redaksjonelle endringer.

Ønsker Tidsskriftet fortsatt å sensurere åpenhet om abort?

I Tidsskriftet nr. 13/14 er det flere artikler om abort. Det finnes lite forskning på dette feltet. Psykiater Anne Nordal Broen, som tidligere i år disputerte ved Universitetet i Oslo, har i sine studier avdekket kunnskap om psykiske konsekvenser av spontanabort og provosert abort. Broens vitenskapelige kompetanse skulle tilsi at hun fikk formidlet fersk kunnskap nettopp i det nummeret av Tidsskriftet som omhandlet abort. Men det eneste Broen fikk publisert, var et lite leserbrev der hun undrer seg over overprioriteringene til redaksjonen som har nektet henne faglig publisering (1). Broens forsiktede innlegg tilsier supplerende reaksjoner, spesielt når redaktørens negative begrunnelse fortøner seg påfallende. Redaktøren forsøker seg på noen ord om at Broens manuskripter ikke tåler vitenskapelig metodekritikk (2). Status er at redaktøren endog har nektet å sende ut Broens manuskripter til alminnelig fagfelleevaluering.

Mye kan skrives om hvorfor redaktørens valg av offisiell begrunnelse ikke imponerer – og ikke rimer. La oss som enkel sammenlikning se på noe av det andre som sto å lese i det samme nummeret. Vi finner en kontant, men åpen debatt om en tidligere publisert og angivelig svak vitenskapelig artikkel i Tidsskriftet vedrørende et psykiatrisk diagnostisk emne. Videre har professor Øivind Ekeberg fått trykt et bidrag om elektrokonvulsiv behandling, som jo har mange uavklarte og kontroversielle sider. Interessant nok var den samme Øivind Ekeberg veileder for og medforfatter til Broens internasjonalt publiserte artikler som danner basis for de av Tidsskriftet refuserte manuskripter. I andre sammenhenger enn abort er tydeligvis professoren god nok. Dessuten har Tidsskriftet atter en gang prioritert en artikkel om varslere – denne gang om den mest berømte: Semmelweis.

Vi ser altså friske debatter og bidrag om kontroversielle emner. Men når det virkelig blir ideologisk og neppe vitenskapelig kontroversielt, nemlig åpenhet om abort, i vårt «åpne» samfunn, får ikke en som er dr.med. på konsekvenser av abort, Anne Nordal Broen, tilgang til Tidsskriftet. Hvem er det da som får lov til å skrive om de følsomme sidene ved abort? Jo, en som ikke har vitenskapelig kompetanse på området – nemlig en av Tidsskriftets egne medisinske redak-

tører! Det er Preben Aavitsland, som i sin sjette (ifølge PubMed) ideologiske abort-artikkel i Tidsskriftet går inn for å problematisere opprettelsen av kunnskapsdatabaser om abort (3). Tidsskriftets egen ideologiske og tidstypiske abortforkjemper vil ha seksualopplysning i snever forstand, men vil avlyse åpenhet om seksualitetens frukter.

Tidsskriftets tilsynelatende sans for varslere synes å være mest av det museale slaget.

Tove Ingjerd Grønland

Inter Medicos-redaksjonen
Norges kristelige legeförening

Litteratur

1. Broen AN. Undring over Tidsskriftets prioritering. Tidsskr Nor Lægeforen 2006; 126: 1768.
2. Haug C. Undring over Tidsskriftets prioritering. Tilsvar. Tidsskr Nor Lægeforen 2006; 126: 1768.
3. Aavitsland P. Å telle aborter. Tidsskr Nor Lægeforen 2006; 126: 1727.

Abort – mer enn tall, mer enn Tidsskriftet

Provosert abort er i dagens norske samfunn kanskje et av de største gjenværende tabuer. Det er ikke overraskende at også forskningen og kunnskapen på dette feltet har vært begrenset til lett overfladisk statistikk. Det er derfor svært positivt at Tidsskriftet i nr. 13–14/2006 har gitt plass til flere artikler om ulike sider av abortvirkeligheten rundt oss. Selv om flere av artiklene har begrenset styrke til å vise årsaksforhold, er de likevel nyttige for å peke ut mulige sammenhenger som kan gi det norske samfunnet bedre redskaper til å begrense antall uønskede svangerskap.

I dette lys er det underlig at Preben Aavitsland i sin lederartikkel i samme nummer av Tidsskriftet er så kritisk til å opprette et sentralregister for svangerskapsavbrudd (1). Personvernet er svært viktig, men det bør være mulig å gjøre et utvalg av opplysninger som reduserer muligheten for uønsket identifisering til et minimum og som samtidig bedrer muligheten for sikker kunnskap, nettopp for å unngå at «abort-tallene» stort sett blir de eneste årlige bidragene til debatten.

Mer grunnleggende betenkelig er det at Tidsskriftet selv er med på å undergrave muligheten for best mulig kunnskap på feltet (2, 3). Vinteren 2006 disputerte psykiater Anne Nordal Broen over temaet kvin-

ners opplevelser og følelser etter dødfødsel og provosert abort (4). I forkant var fire ulike artikler publisert i internasjonale tidsskrifter, blant annet i tidsskriftet *Psychosomatic Medicine*, som har et bredt nedslagsfelt. Den siste artikkelen ble hyppig sitert internasjonalt i ukene etter publisering. Selv om disse studiene også har svakheter og tolkingsutfordringer, gir hennes resultater sterke indisier på at mange kvinner i Norge sliter tungt med konsekvensene av et vanskelig valg. Dette gjelder trolig langt flere enn vi har vært klar over frem til i dag. At redaksjonen i Tidsskriftet mener dette ikke er av interesse for leserne, er vanskelig å forstå.

Med mindre dette ikke passer inn i det bildet Preben Aavitsland forsøker å gi av kvinnens unike muligheter som autonomt individ i Norge – snart også hjulpet av nødprevensjon på bensinstasjonen. Den som er ærlig med seg selv, skjønner at det magre forskningstilfanget, de fortvilte kvinnene (og partnerne) på legekontoret og den generelle motviljen mot et sentralt dataregister for svangerskapsavbrudd handler om at vi i det norske samfunnet i dag tar ca. 14 000 menneskelig årlig. Dette er den smertefulle sannheten vi kollektivt prøver å døyve. Med den manglende åpenheten rundt dette grunnleggende etiske dilemmaet er dessverre Tidsskriftet med på å opprettholde tabuet knyttet til provoserte aborter. Har vi lov å håpe på bedre tider?

Torbjørn Folstad

Espen Heen

Norges kristelige legeförening

Litteratur

1. Aavitsland P. Å telle aborter. Tidsskr Nor Lægeforen 2006; 126: 1727.
2. Broen AN. Undring over Tidsskriftets prioritering. Tidsskr Nor Lægeforen 2006; 126: 1768.
3. Haug C. Undring over Tidsskriftets prioritering. Tilsvar. Tidsskr Nor Lægeforen 2006; 126: 1768.
4. Broen AN. Women's emotional life after miscarriage and induced abortion. A longitudinal, five-year follow-up study in Norway. Doktoravhandling. Oslo: Universitetet i Oslo, 2006.

P. Aavitsland svarer:

Med tabu menes gjerne et tema som er forbudt eller farlig å omtale. Abort er ikke tabu for meg. Tvertimot, jeg ønsker mer debatt og forskning om svangerskapsforebygging og svangerskapsavbrudd. I en rekke artikler i Tidsskriftet (1, 2), Aids-info, MSIS-rapport og dagspressen har jeg skrevet om disse og andre bivirkninger av sex, f.eks.